

Stefan Larsson
Scanergy Wind AB
Lantvärnsg 8
652 21 Karlstad

Ang samråd vindkraft vid Odensvi, Köpings kommun. Yttrande angående förekomst av havsörn i berört område.

Naturhistoriska riksmuseet (NRM) har 2014-11-17 via Stefan Larsson på Scanergy fått en förfrågan om att yttra oss i samrådet angående vindkraft i Odensvi, Köpings kommun. NRM har efter det begärt att få ta del av den örninventering som gjorts av Ecocom under 2014 (denna sekretessbelagda rapport levererades till NRM 2014-12-05), eftersom uppgifterna i samrådshandlingen inte stämde helt med NRM:s resultat från våra inventeringar. NRM:s yttrande är således baserat på samrådshandlingen, Ecocom:s rapport samt våra egna inventeringar i området 2014. I detta yttrande hänvisar jag till Ecocom:s beskrivning av (häcknings)området och undviker att redogöra mer exakt för var de boplatser NRM känner till är belägna, med hänvisning till Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 20 kap. Mer uppgifter kan lämnas av NRM vid behov av t.ex. kompletterande inventeringar.

Naturhistoriska riksmuseets delar uppfattningen att det finns en havsörnshäckning i närområdet och det är utan tvivel samma revir som Ecocom inventerat under våren 2014. Det bo som örnarna använde 2013 är det bo som Ecocom har angivit i sin rapport och som också nämns i samrådshandlingen. Ecocom drar även slutsatsen att reviret var aktivt 2014, men att den nya boplatser inte kunde lokaliseras. Flyktinventeringarna indikerade även att ett område i södra delen av området, kring Lillgryten, frekventerades av örnarna. Naturhistoriska riksmuseet & Naturskyddsföreningen har utfört inventering vid ett tillfälle under 2014 (19:e maj), samt varit i kontakt med lokala ornitologer. Det tidigare kända boet konstaterades vara tomt även av NRM, men örnarna har i nära anslutning till detta bo byggt ett nytt bo där en lyckad häckning genomfördes, vilket inte hittats av Ecocom:s inventerare. Sannolikt kan det förklaras av tidpunkten för Ecocom:s sista besök som genomfördes vid en tidpunkt då havsörnshonan rimligen bör ha varit starkt knuten till boet och inte benägen att flyga längre sträckor. Det nya boet är beläget något närmare det tänkta vindparksområdet än föregående års bo. Vår inventerare lokaliserade det nybyggda boet och kunde även ringmärka en unge. Att örnar byter bo på detta sätt är vanligt förekommande. Det tidigare kända boet är dock bättre och stadigare, men behäftat med viss störningsrisk eftersom ett antal båtar ligger uppdragna i närheten av boträdet. Båda kända bona är byggda i tallar.

Min bedömning är att de adulta havsörnar som observerats av Ecocom vid flyktinventeringarna är de revirhållande fåglar som häckar i området. Det innebär i så fall att detta havsörnspars revir sträcker sig långt söderut från boplatserområdet och i princip omfattar den östra delen av vindparksområdet. Jag bedömer det som mindre troligt att de örnar som Ecocom har sett hör till en annan häckningslokal än den kända. Vi har inga andra indikationer på etablering av havsörn i området (frånsett än tidigare känd men ej längre använd lokal ca 6 km NO om parkområdet). Havsörnar i den här delen av landet bor nästan uteslutande nära sjöar och lämpliga lokaler ned mot Köping och Hallstahammar saknas i stort. Flera av flygriktningarna som observerats stämmer också med örnarnas boplatserval 2014. NRM har

dock inte utfört egna inventeringar när det gäller det här paret's födosöksområde, utan vi genomför endast kontroller vid boplatser för att fastställa häckningsframgång samt ringmärkning av boungar.

Förekomst av havsörn, fiskgjuse och tjäder i parkområdet indikerar höga ornitologiska värden. Det etablerade havsörnsparat häckar ca 3 km från parkområdet, vilket är ungefär det (minsta) skyddsavstånd som förespråkas av Sveriges Ornitologiska Förening när det gäller kungs- och havsörn. Det etablerade havsörnsparat rör sig dock sannolikt frekvent till och från boområdet i riktning mot parkområdet, under förutsättningen att det är det revirhävande parat som observerats vid Ecocom's flyktinventeringar. Utgångshypotesen givet befintliga data bör vara att så är fallet, vilket innebär att havsörnsreviret omfattar stora delar vindparksområdets östra del.

NRM rekommenderar därför att ytterligare inventeringar av havsörnarnas rörelsemönster görs i området. Särskild hänsyn till havsörn beträffande vindkraftverkens eventuella placering måste sannolikt beaktas i parkområdets östra delar, men en förutsättning för att kunna ta lämplig hänsyn är att ett större underlag för detta tas in. Avslutningsvis ser NRM också att en dialog mellan NRM och konsultföretag förs (det gäller inte enbart det företag som utfört inventeringen i det här fallet). NRM har ett övergripande ansvar för inventering av havsörn i Sverige och har därmed kunskap om en mycket stor andel av det häckande beståndet av havsörn och kan därför bidra med aktuella uppgifter i många fall. På samma sätt kan givetvis konsulter bidra med information på ett sätt som gynnar båda parter.

Mvh

Peter Hellström, ansvarig för den Nationella miljöövervakningen av havsörn
Naturhistoriska riksmuseet
Enheten för Miljöforskning och Övervakning
Box 50007, 104 05 Stockholm
08-5195 42 97
peter.hellstrom@nrm.se